

Bruksela, 18 września 2018 r.
(OR. en)

7980/18
ADD 1

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0096 (NLE)

WTO 84
SERVICES 33
FDI 20
COASI 101

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: Umowa o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami
członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony

WYWŁASZCZENIE

Strony potwierdzają, iż wspólnie uznają, że:

1. Art. 2.6 (Wywłaszczenie) dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą z nich jest wywłaszczenie bezpośrednie, które ma miejsce, gdy inwestycja objęta niniejszą Umową zostaje znacjonalizowana lub w inny sposób bezpośrednio wywłaszczona przez formalne przeniesienie tytułu lub bezwarunkowe zajęcie. Druga sytuacja to wywłaszczenie pośrednie, które ma miejsce, gdy środek lub szereg środków wprowadzony przez Stronę ma skutek równoważny z wywłaszczeniem bezpośrednim w tym sensie, że zasadniczo dochodzi do istotnego pozbawienia inwestora objętego niniejszą Umową podstawowych atrybutów prawa własności do inwestycji objętej niniejszą Umową, w tym praw do użytkowania tej inwestycji, korzystania z niej i rozporządzania nią, bez formalnego przeniesienia tytułu lub bezwarunkowego zajęcia.
2. Aby określić, czy w konkretnej sytuacji środek lub szereg środków wprowadzony przez Stronę stanowi wywłaszczenie pośrednie, należy przeprowadzić indywidualne i oparte na faktach dochodzenie, obejmujące między innymi następujące kwestie:
 - a) skutki gospodarcze środka lub szeregu środków oraz czas ich trwania; jednakże sam fakt, że środek lub szereg środków wprowadzony przez Stronę ma niekorzystny wpływ na wartość gospodarczą inwestycji, nie oznacza, że miało miejsce wywłaszczenie pośrednie;

- b) zakres, w jakim dany środek lub szereg środków zakłóca możliwość użytkowania własności, korzystania z niej i rozporządzania nią; oraz
- c) charakter środka lub szeregu środków, w szczególności jego przedmiot, kontekst i cel.

Dla większej pewności wprowadzony przez Stronę środek niedyskryminacyjny lub szereg środków niedyskryminacyjnych, który opracowano i zastosowano, aby chronić uzasadnione cele polityki publicznej takie jak zdrowie publiczne, bezpieczeństwo lub środowisko naturalne, nie stanowi wyłączenia pośredniego – z wyjątkiem rzadkich przypadków, w których wpływ środka lub szeregu środków jest w świetle jego celów tak znaczny, iż wydaje się być przesadny.

WYWŁASZCZENIE GRUNTU

1. Niezależnie od art. 2.6 (Wywłaszczenie), jeżeli stroną wywłaszczającą jest Singapur, wszelkie środki wywłaszczające związane z gruntem, zgodne z singapurską ustawą w sprawie nabycia gruntów – Land Acquisition Act – (dział 152)¹, wprowadza się po wypłaceniu rekompensaty odpowiadającej wartości rynkowej zgodnie z wyżej wymienioną ustawą.
2. Na użytek niniejszej Umowy wszelkie środki wywłaszczające na mocy singapurskiej ustawy w sprawie nabycia gruntów – Land Acquisition Act – (dział 152) powinny służyć celowi publicznemu lub wynikać z celu publicznego.

¹ Singapurska ustawa w sprawie nabycia gruntów – Land Acquisition Act – (dział 152) na dzień wejścia w życie niniejszej Umowy.

WYWŁASZCZANIE I PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Dla większej pewności cofnięcie, ograniczenie lub utworzenie praw własności intelektualnej w zakresie, w jakim dany środek jest spójny z porozumieniem TRIPS i rozdziałem dziesiątym (Własność intelektualna) Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru, nie stanowi wyłączenia. Stwierdzenie, że dany środek jest niespójny z porozumieniem TRIPS i rozdziałem dziesiątym (Własność intelektualna) Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru, nie oznacza ponadto, iż doszło do wyłączenia.

DŁUG PUBLICZNY

1. Nie można wnosić żadnych roszczeń w sprawie naruszenia przez restrukturyzację długu Strony zobowiązania określonego w rozdziale drugim (Ochrona inwestycji), a jeśli już takie roszczenie zostało wniesione, nie jest możliwe jego rozpatrzenie zgodnie z rozdziałem trzecim (Rozstrzyganie sporów) sekcja A (Rozstrzyganie sporów między inwestorami a Stronami), w przypadku gdy restrukturyzacja stanowi negocjowaną restrukturyzację w momencie wnoszenia roszczenia lub staje się negocjowaną restrukturyzacją po takim wniesieniu, z wyjątkiem roszczeń w sprawie naruszenia przez restrukturyzację art. 2.3 (Traktowanie narodowe)¹.
2. Niezależnie od art. 3.6 (Wniesienie skargi do Trybunału) zgodnie z rozdziałem trzecim (Rozstrzyganie sporów) sekcja A (Rozstrzyganie sporów między inwestorami a Stronami), z zastrzeżeniem ust. 1 niniejszego załącznika, inwestor nie może wnosić roszczenia na podstawie rozdziału trzeciego (Rozstrzyganie sporów) sekcja A (Rozstrzyganie sporów między inwestorami a Stronami), w sprawie naruszenia zobowiązania przez restrukturyzację długu Strony na podstawie rozdziału drugiego (Ochrona inwestycji) innego niż na podstawie art. 2.3 (Traktowanie narodowe), chyba że upłynęło 270 dni od daty złożenia przez skarżącego pisemnego wniosku o konsultacje na podstawie art. 3.3 (Konsultacje) zgodnie z rozdziałem trzecim (Rozstrzyganie sporów) sekcja A (Rozstrzyganie sporów między inwestorami a Stronami).

¹ Na użytek niniejszego załącznika, sam fakt, że odpowiednie traktowanie rozróżnia inwestorów lub inwestycje na podstawie uzasadnionych celów polityki publicznej w kontekście kryzysu zadłużenia lub zagrożenia takim kryzysem, nie stanowi naruszenia art. 2.3 (Traktowanie narodowe).

3. Na użytek niniejszego załącznika:

„negocjowana restrukturyzacja” oznacza restrukturyzację lub odroczenia spłaty długu Strony, które następują poprzez (i) modyfikację lub zmianę instrumentów dłużnych, jak przewidziano w ich warunkach, włącznie z przepisami je regulującymi, lub (ii) wymianę instrumentów dłużnych lub podobny proces, w ramach którego posiadacze przynajmniej 75 % łącznej kwoty głównej długu pozostającego do spłaty, który podlega restrukturyzacji, zgodzili się na taką wymianę długu lub inny proces;

„prawo właściwe” dla instrumentu dłużnego oznacza ramy prawne i regulacyjne danej jurysdykcji mające zastosowanie do takiego instrumentu dłużnego.

4. Dla większej pewności, „dług Strony” obejmuje, w przypadku Unii, zadłużenie rządu państwa członkowskiego Unii lub samorządu w państwie członkowskim Unii na szczeblu centralnym, regionalnym lub lokalnym.

UMOWY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 4.12

Umowy pomiędzy państwami członkowskimi Unii i Singapurem:

1. Umowa między Rządem Republiki Singapuru i Rządem Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Singapurze dnia 15 września 2003 r.
2. Umowa między Rządem Republiki Singapuru i Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Brukseli dnia 17 listopada 1978 r.
3. Umowa między Rządem Republiki Singapuru i Rządem Republiki Czeskiej w sprawie popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Singapurze dnia 8 kwietnia 1995 r.
4. Traktat między Republiką Federalną Niemiec i Republiką Singapuru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzony w Singapurze dnia 3 października 1973 r.

5. Umowa między Rządem Republiki Singapuru i Rządem Republiki Francuskiej w sprawie popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Paryżu dnia 8 września 1975 r.
6. Umowa między Rządem Republiki Singapuru i Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Singapurze dnia 7 lipca 1998 r.
7. Umowa między Republiką Singapuru i Republiką Węgierską w sprawie popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Singapurze dnia 17 kwietnia 1997 r.
8. Umowa w sprawie współpracy gospodarczej między Rządem Królestwa Niderlandów a Rządem Republiki Singapuru, sporządzona w Singapurze dnia 16 maja 1972 r.
9. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Singapuru o ochronie i popieraniu inwestycji, sporządzona w Warszawie dnia 3 czerwca 1993 r.
10. Umowa między Rządem Republiki Singapuru i Rządem Republiki Słowenii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Singapurze dnia 25 stycznia 1999 r.

11. Umowa między Republiką Singapuru i Republiką Słowacką w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzona w Singapurze dnia 13 października 2006 r. oraz
 12. Umowa między Rządem Republiki Singapuru i Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Singapurze dnia 22 lipca 1975 r.
-

**MECHANIZM MEDIACJI
STOSOWANY W PRZYPADKU SPORÓW MIĘDZY INWESTORAMI A STRONAMI**

ARTYKUŁ 1

Cel

Celem niniejszego mechanizmu mediacji jest ułatwienie znalezienia wspólnie uzgodnionego rozwiązania w drodze kompleksowego i szybkiego postępowania przy pomocy mediatora.

SEKCJA A

POSTĘPOWANIE MEDIACYJNE

ARTYKUŁ 2

Wszczęcie postępowania

1. Strona sporu może w każdym momencie zwrócić się o wszczęcie postępowania mediacyjnego. Taki wniosek składany jest drugiej Stronie w formie pisemnej.

2. Strona, do której taki wniosek jest skierowany, rozważa go w dobrej wierze i udziela odpowiedzi poprzez przyjęcie lub odrzucenie wniosku na piśmie w ciągu dziesięciu dni od jego otrzymania.
3. Jeżeli wniosek dotyczy traktowania przez instytucję, organ lub jednostkę organizacyjną Unii lub przez państwo członkowskie Unii, a pozwany nie został określony zgodnie z art. 3.5 ust. 2 (Zawiadomienie o zamiarze), wniosek kieruje się do Unii. Jeżeli Unia przyjmuje ten wniosek, w odpowiedzi należy określić, czy stroną postępowania mediacyjnego będzie Unia czy też dane państwo członkowskie Unii¹.

ARTYKUŁ 3

Wybór mediatora

1. Strony sporu dążą do poczynienia uzgodnień dotyczących mediatora nie później niż 15 dni po otrzymaniu odpowiedzi na wniosek, o której mowa w art. 2 ust. 2 (Wszczęcie postępowania) niniejszego załącznika. Tego rodzaju uzgodnienia mogą objąć wyznaczenie mediatora spośród Członków Trybunału ustanowionego zgodnie z art. 3.9 (Trybunał Pierwszej Instancji).

¹ Dla większej pewności, w przypadku gdy wniosek dotyczy traktowania przez Unię, stroną mediacji jest Unia, a każde zainteresowane państwo członkowskie jest w pełni zaangażowane w mediację. W przypadku gdy wniosek dotyczy wyłącznie traktowania przez państwo członkowskie Unii, stroną mediacji jest zainteresowane państwo członkowskie Unii, chyba że domaga się ono, by Unia była stroną.

2. Jeżeli strony sporu nie mogą osiągnąć porozumienia w sprawie wyboru mediatora zgodnie z ust. 1, jedna ze stron sporu może zwrócić się do Prezesa Trybunału o wyznaczenie mediatora w drodze losowania spośród Członków Trybunału ustanowionego zgodnie z art. 3.9 (Trybunał Pierwszej Instancji). Prezes Trybunału wyznacza mediatora w ciągu dziesięciu dni roboczych od złożenia wniosku przez jedną ze stron sporu.
3. Mediator nie może być obywatelem żadnej ze Stron, o ile strony sporu nie postanowią inaczej.
4. Mediator w bezstronny i przejrzysty sposób pomaga stronom sporu w osiągnięciu jasności w odniesieniu do środka i jego możliwych negatywnych skutków dla inwestycji oraz w opracowaniu wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

ARTYKUŁ 4

Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego

1. W ciągu dziesięciu dni od daty wyznaczenia mediatora strona sporu, która wniosła o wszczęcie postępowania mediacyjnego, przedstawia mediatorowi i drugiej stronie sporu w formie pisemnej szczegółowy opis problemu, a zwłaszcza opis stosowania spornego środka i jego negatywnych skutków dla inwestycji. W ciągu 20 dni od dnia przekazania takiego opisu druga strona sporu może w formie pisemnej przedstawić swoje uwagi do niego. W opisie problemu lub w uwagach każda ze stron sporu może zawrzeć wszelkie informacje, które uzna za istotne.

2. Mediator może podjąć decyzję co do najwłaściwszego sposobu osiągnięcia jasności w odniesieniu do środka i jego możliwych negatywnych skutków dla inwestycji. Mediator może w szczególności organizować spotkania między stronami sporu, konsultować się ze stronami sporu wspólnie lub indywidualnie, zwrócić się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub konsultować się z nimi oraz zapewnić dodatkowe wsparcie, o które wystąpią strony sporu. Zanim jednak mediator zwróci się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub skonsultuje się z nimi, przeprowadza konsultacje ze stronami sporu.
3. Mediator może zaoferować doradztwo i zaproponować rozwiązanie do rozważenia przez strony sporu, które mogą zaakceptować lub odrzucić proponowane rozwiązanie lub porozumieć się co do innego rozwiązania. Mediator nie doradza jednak i nie przedstawia uwag w sprawie zgodności spornego środka z rozdziałem drugim (Ochrona inwestycji).
4. Postępowanie mediacyjne zostaje przeprowadzone na terytorium strony sporu, do której skierowany był wniosek, lub w innym wspólnie uzgodnionym miejscu lub w każdy inny wspólnie uzgodniony sposób.
5. Strony sporu dokładają starań, by osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w ciągu 60 dni od daty wyznaczenia mediatora. W oczekiwaniu na ostateczne porozumienie strony sporu mogą rozważyć potencjalne rozwiązania tymczasowe.
6. Wspólnie uzgodnione rozwiązania są udostępniane publicznie. Wersja dostępna publicznie może jednak nie zawierać informacji wskazanych przez jedną ze stron sporu jako poufne.

7. Postępowanie mediacyjne zostaje zakończone:

- a) poprzez przyjęcie przez strony sporu wspólnie uzgodnionego rozwiązania, w którym to przypadku postępowanie mediacyjne zostaje zakończone w dniu jego przyjęcia;
- b) za obopólną zgodą stron sporu na dowolnym etapie postępowania mediacyjnego, w którym to przypadku postępowanie mediacyjne zostaje zakończone w dniu zawarcia takiego porozumienia;
- c) poprzez wydanie przez mediatora po konsultacji ze stronami sporu pisemnego oświadczenia stwierdzającego, że dalsze próby mediacji byłyby bezskuteczne, w którym to przypadku postępowanie mediacyjne zostaje zakończone w dniu wydania takiego oświadczenia; lub
- d) poprzez wydanie przez stronę sporu pisemnego oświadczenia po przeanalizowaniu możliwych wspólnie uzgodnionych rozwiązań w ramach postępowania mediacyjnego oraz po rozważeniu wszelkich porad mediatora i proponowanych przez niego rozwiązań, w którym to przypadku postępowanie mediacyjne zostaje zakończone w dniu wydania takiego oświadczenia.

SEKCJA B

WDROŻENIE

ARTYKUŁ 5

Wdrożenie wspólnie uzgodnionego rozwiązania

1. Jeżeli strony sporu uzgodniły rozwiązanie, każda ze stron sporu podejmuje wszelkie środki niezbędne do wdrożenia takiego wspólnie uzgodnionego rozwiązania w uzgodnionym terminie.
2. Wdrażająca strona sporu informuje drugą stronę sporu w formie pisemnej o wszelkich krokach lub środkach podjętych w celu wdrożenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.
3. Na wniosek stron sporu mediator przedstawia im w formie pisemnej projekt sprawozdania merytorycznego zawierającego krótki opis: (i) środka stanowiącego przedmiot postępowania; (ii) zastosowanych procedur; oraz (iii) wszelkich wspólnie uzgodnionych rozwiązań stanowiących ostateczny rezultat tego postępowania, w tym potencjalnych rozwiązań tymczasowych. Mediator daje stronom sporu 15 dni roboczych na przedstawienie uwag do projektu sprawozdania. Po rozpatrzeniu uwag przedstawionych przez strony sporu w wyznaczonym terminie mediator przekazuje stronom sporu w formie pisemnej w ciągu 15 dni roboczych ostateczne sprawozdanie merytoryczne. Ostateczne pisemne sprawozdanie merytoryczne nie zawiera interpretacji postanowień niniejszej Umowy.

SEKCJA C

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 6

Związek z kwestią rozstrzygania sporów

1. Celem postępowania mediacyjnego nie jest stanowienie podstawy postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu zgodnie z niniejszą Umową lub inną umową. W ramach takich postępowań w sprawie rozstrzygania sporów strona sporu nie może opierać się na następujących kwestiach, ani przedstawiać ich jako dowód, a następujące kwestie nie są brane pod uwagę przez jakikolwiek organ rozstrzygający, trybunał lub panel:
 - a) stanowiska zajęte przez stronę sporu w trakcie postępowania mediacyjnego;
 - b) fakt, że strona sporu wykazała gotowość do akceptacji rozwiązania w stosunku do środka objętego mediacją; lub
 - c) porady udzielone lub propozycje złożone przez mediatora.
2. Mechanizm mediacji pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk prawnych Stron i stron sporu dotyczących rozdziału trzeciego (Rozstrzyganie sporów) Sekcja A (Rozstrzyganie sporów między inwestorami a Stronami) lub Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami).

3. Bez uszczerbku dla art. 4 ust. 6 (Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego) niniejszego załącznika i o ile strony sporu nie postanowią inaczej, wszystkie etapy postępowania mediacyjnego, w tym doradztwo lub zaproponowane rozwiązanie, są poufne. Każda strona sporu może jednak podać do wiadomości publicznej informację o toczącej się mediacji.

ARTYKUŁ 7

Terminy

Każdy termin, o którym mowa w niniejszym załączniku, może zostać zmieniony za obopólnym porozumieniem stron sporu.

ARTYKUŁ 8

Koszty

1. Każda ze stron sporu ponosi swoje wydatki wynikające z udziału w postępowaniu mediacyjnym.

2. Strony sporu dzielą się równo wydatkami wynikającymi z kwestii organizacyjnych, w tym wynagrodzeniem i kosztami mediatora. Zasady dotyczące honorariów i kosztów mediatorów są zgodne z zasadami określonymi w Regulacji 14 pkt 1 przepisów administracyjnych i finansowych konwencji ICSID obowiązującymi w dniu wszczęcia mediacji.
-

KODEKS POSTĘPOWANIA CZŁONKÓW TRYBUNAŁU,
TRYBUNAŁU ODWOŁAWCZEGO I MEDIATORÓW

Definicje

1. W niniejszym kodeksie postępowania:

„Członek” oznacza członka Trybunału lub członka Trybunału Odwoławczego ustanowionego zgodnie z rozdziałem trzecim (Rozstrzyganie sporów) Sekcja A (Rozstrzyganie sporów między inwestorami a Stronami);

„mediator” oznacza osobę prowadzącą mediację zgodnie z rozdziałem trzecim (Rozstrzyganie sporów) Sekcja A (Rozstrzyganie sporów między inwestorami a Stronami);

„kandydat” oznacza osobę, którą bierze się pod uwagę przy wyborze Członka;

„asystent” oznacza osobę, która zgodnie z zasadami powołania Członka prowadzi badania lub pomaga temu Członkowi; oraz

„pracownicy”, w odniesieniu do Członka, oznaczają osoby, którymi kieruje i które kontroluje Członek, inne niż asystenci.

Odpowiedzialność procesowa

2. Każdy kandydat i Członek unika niewłaściwych zachowań lub ich znamion, jest osobą niezależną i bezstronną, unika bezpośrednich lub pośrednich konfliktów interesów i przestrzega wysokich standardów postępowania, aby zachować rzetelność i niezależność mechanizmu rozstrzygania sporów. Członkowie nie przyjmują poleceń jakiejkolwiek organizacji lub rządu w odniesieniu do kwestii rozstrzyganych przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym. Byli Członkowie muszą przestrzegać zobowiązań wynikających z pkt 15 – 21 niniejszego kodeksu postępowania.

Obowiązek ujawnienia informacji

3. Przed wyborem na Członka kandydat ujawnia Stronom wszelkie przeszłe lub bieżące interesy, związki lub kwestie, które mogą mieć wpływ na jego niezależność lub bezstronność, lub które w normalnych okolicznościach mogą wywoływać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronnictwa. W tym celu kandydat podejmuje wszelkie stosowne wysiłki, aby rozpoznać takie interesy, związki i kwestie.
4. Członek informuje o kwestiach dotyczących faktycznego lub potencjalnego naruszenia niniejszego kodeksu postępowania strony sporu i Stronę niebędącą stroną sporu.

5. Członkowie przez cały czas nadal podejmują wszelkie stosowne wysiłki, aby rozpoznać wszystkie interesy, związki lub kwestie opisane w pkt 3 niniejszego kodeksu postępowania oraz je ujawniają. Obowiązek ich ujawnienia ma charakter ciągły, co oznacza, że Członek ma ujawniać wszelkie interesy, związki lub kwestie, które mogą wyniknąć na dowolnym etapie postępowania, tak szybko jak jest to możliwe po rozpoznaniu przez Członka. Członek ujawnia takie interesy, związki oraz kwestie, przekazując na piśmie informację o ich istnieniu do rozpatrzenia stronom sporu i Stronie niebędącej stroną sporu.

Obowiązki Członków

6. Członek w trakcie całego postępowania wykonuje należące do niego obowiązki w sposób dokładny i sprawny, przestrzegając przy tym zasad uczciwości i staranności.
7. Członek rozważa jedynie kwestie poruszane w trakcie postępowania i konieczne dla wydania decyzji i nie zleca wykonania tego obowiązku innej osobie.
8. Członek podejmuje wszystkie właściwe kroki w celu zapewnienia, aby jego asystenci i pracownicy znali pkt 2, 3, 4, 5, 19, 20 i 21 niniejszego kodeksu postępowania oraz ich przestrzegali.
9. Członek nie bierze udziału w kontaktach *ex parte* dotyczących postępowania.

Niezależność i bezstronność Członków

10. Członek jest niezależny i bezstronny oraz unika stwarzania wrażenia stronnictwa lub niewłaściwego zachowania; nie działa pod wpływem własnych interesów, nacisków z zewnątrz, względów politycznych, żądań społecznych, lojalności w stosunku do jednej ze stron sporu lub Strony niebędącej stroną sporu lub z obawy przed krytyką.
11. Członek nie podejmuje w sposób bezpośredni lub pośredni jakichkolwiek zobowiązań ani nie przyjmuje korzyści mogących w jakikolwiek sposób zakłócić właściwe wykonywanie jego obowiązków lub stworzyć wrażenie zakłócenia ich właściwego wykonywania.
12. Członek nie może wykorzystywać swojego stanowiska w Trybunale do realizacji jakichkolwiek osobistych lub prywatnych interesów i musi unikać postępowania, które może sprawiać wrażenie, że inni mogą wywierać na niego wpływ ze względu na swoją szczególną sytuację.
13. Członek nie może pozwolić na to, aby związki lub zobowiązania finansowe, handlowe, zawodowe, rodzinne lub społeczne miały wpływ na jego postępowanie lub sądy.
14. Członek jest zobowiązany unikać nawiązywania kontaktów lub uzyskiwania korzyści finansowych, które mogą mieć wpływ na jego bezstronność lub mogą stwarzać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronnictwa.

Zobowiązania byłych Członków

15. Wszyscy byli Członkowie muszą unikać działań mogących stwarzać wrażenie, że wykonując swoje obowiązki, byli stronniczy lub odnosili jakiegokolwiek korzyści z decyzji lub orzeczenia Trybunału lub Trybunału Odwoławczego.
16. Nie naruszając art. 3.9 ust. 5 (Trybunał Pierwszej Instancji) i art. 3.10 ust. 4 (Trybunał Odwoławczy), Członkowie zobowiązują się, że po zakończeniu swoich kadencji nie będą angażować się w jakikolwiek sposób:
 - a) w spory dotyczące inwestycji, które toczyły się przed Trybunałem lub przed Trybunałem Odwoławczym przed upływem ich kadencji;
 - b) w spory dotyczące inwestycji w sposób bezpośredni i wyraźny związane ze sporami, w tym spory zakończone, którymi zajmowali się jako Członkowie Trybunału lub Trybunału Odwoławczego.
17. Członkowie zobowiązują się, że przez okres trzech lat po zakończeniu swoich kadencji nie będą działać jako przedstawiciele dowolnej strony sporu w zakresie sporów dotyczących inwestycji przed Trybunałem lub przed Trybunałem Odwoławczym.

18. Jeżeli Prezes Trybunału lub Prezes Trybunału Odwoławczego zostaje poinformowany lub w inny sposób wchodzi w posiadanie informacji, że odpowiednio były Członek Trybunału lub Trybunału Odwoławczego, rzekomo naruszył zobowiązania określone w ust. 15 – 17, Prezes analizuje sprawę i zapewnia byłemu Członkowi możliwość złożenia wyjaśnień. Jeżeli po weryfikacji stwierdza on, że domniemane naruszenie zostało potwierdzone, informuje o tym:
- a) organizację zawodową lub inną taką instytucję, z którą związany jest były Członek;
 - b) Strony, oraz
 - c) prezesa innego właściwego trybunału do spraw inwestycji lub trybunału odwoławczego.

Prezes Trybunału lub Prezes Trybunału Odwoławczego podaje do publicznej wiadomości swoje ustalenia na podstawie niniejszego ustępu.

Poufność

19. Żaden Członek lub były Członek w żadnym momencie nie ujawnia ani nie wykorzystuje jakichkolwiek niedostępnych publicznie informacji dotyczących postępowania lub uzyskanych w trakcie postępowania, z wyjątkiem ujawnienia lub wykorzystania na potrzeby tego postępowania, a w szczególności nie ujawnia ani nie wykorzystuje takich informacji dla uzyskania osobistych korzyści lub korzyści dla innych lub aby wpłynąć na interesy innych.
20. Członek nie ujawnia decyzji lub orzeczenia, ani ich części przed ich opublikowaniem zgodnie z załącznikiem 8.

21. Członek lub były Członek w żadnym momencie nie ujawnia treści obrad Trybunału ani Trybunału Odwoławczego ani poglądów innego Członka dotyczących tych obrad.

Wydatki

22. Każdy Członek rejestruje czas poświęcony na postępowanie i poniesione wydatki oraz sporządza końcowe rozliczenie tego czasu i wydatków.

Mediatorzy

23. Zasady opisane w niniejszym kodeksie postępowania jako mające zastosowanie do Członków lub byłych Członków stosuje się odpowiednio do mediatorów.

Komitety doradcze

24. Prezes Trybunału i Prezes Trybunału Odwoławczego wspierani są przez komitety doradcze, w skład którego wchodzi, odpowiednio, Wiceprezes i najstarszy Członek Trybunału i Trybunału Odwoławczego, tak by zapewnić właściwe stosowanie niniejszego kodeksu postępowania, art. 3.11 (Etyka) oraz w celu wykonania wszelkich innych zadań, jeśli tak przewidziano.

ZASADY PUBLICZNEGO DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW,
ROZPRAW ORAZ MOŻLIWOŚCI
SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ PRZEZ OSOBY TRZECIE

ARTYKUŁ 1

1. Z zastrzeżeniem art. 2 i 4 niniejszego załącznika pozwany, po otrzymaniu następujących dokumentów, bezzwłocznie przekazuje je Stronie niebędącej stroną sporu oraz do repozytorium, o którym mowa w art. 5 niniejszego załącznika; Strona niebędąca stroną sporu i repozytorium podają te dokumenty do wiadomości publicznej:
 - a) wniosek o konsultacje, o którym mowa w art. 3.3 ust. 1 (Konsultacje);
 - b) zawiadomienie o zamiarze, o którym mowa w art. 3.5 ust. 1 (Zawiadomienie o zamiarze);
 - c) ustalenie, kto jest pozwany, o czym mowa w art. 3.5 ust. 2 (Zawiadomienie o zamiarze);
 - d) wniesienie skargi, o której mowa w art. 3.6 (Wniesienie skargi do Trybunału);

- e) pisma procesowe, wnioski i noty przedłożone Trybunałowi przez stronę sporu, ekspertyzy oraz wszelkie oświadczenia pisemne złożone zgodnie z art. 3.17 (Strona Umowy niebędąca stroną sporu) oraz art. 3 niniejszego załącznika;
 - f) protokoły lub zapisy rozpraw prowadzonych przez Trybunał, o ile są dostępne; oraz
 - g) nakazy, orzeczenia i decyzje Trybunału lub, w stosownych przypadkach, Prezesa lub Wiceprezesa Trybunału.
2. Z zastrzeżeniem wyjątków określonych w art. 4 niniejszego załącznika Trybunał może, z własnej inicjatywy lub na wniosek dowolnej osoby i po konsultacji ze stronami sporu, podjąć decyzję w sprawie ewentualnego udostępnienia wszelkich innych dokumentów złożonych do Trybunału lub wydanych przez Trybunał i nieobjętych zakresem ust. 1 oraz w sprawie sposobu udostępnienia tych dokumentów. Może to obejmować na przykład udostępnienie dokumentów na specjalnej stronie internetowej lub za pośrednictwem repozytorium, o którym mowa w art. 5 niniejszego załącznika.

ARTYKUŁ 2

Trybunał przeprowadza rozprawy otwarte dla publiczności i określa odpowiednie kwestie logistyczne w porozumieniu ze stronami sporu. Jednak każda ze stron sporu, która zamierza wykorzystać podczas rozprawy informacje oznaczone jako informacje chronione, powiadamia o tym Trybunał. Trybunał podejmuje stosowne kroki w celu ochrony takich informacji przed ujawnieniem.

ARTYKUŁ 3

1. Po konsultacji ze stronami sporu, Trybunał może zezwolić osobie, która nie jest stroną sporu ani Stroną Umowy niebędącą stroną sporu (zwanej dalej „osobą trzecią”), na złożenie do Trybunału oświadczenia pisemnego dotyczącego sprawy wchodzącej w zakres sporu.
2. Osoba trzecia, która chce złożyć oświadczenie, składa do Trybunału stosowny wniosek oraz przekazuje w formie pisemnej, w języku, w którym prowadzone jest postępowanie, w zwięzły sposób i ewentualnie w ramach limitów stron określonych przez Trybunał następujące informacje:
 - a) opis osoby trzeciej, w tym w stosownych przypadkach jej skład i status prawny (np. stowarzyszenie handlowe lub inna organizacja pozarządowa), ogólne cele, charakter działalności i macierzystą organizację, w tym każdą organizację, która ją kontroluje bezpośrednio lub pośrednio;
 - b) informacje o wszelkich związkach bezpośrednich lub pośrednich, które osoba trzecia posiada z którąkolwiek ze stron sporu;
 - c) informacje dotyczące wszelkich rządów, osób lub organizacji, które udzieliły pomocy finansowej lub pomocy innego rodzaju w przygotowaniu oświadczenia lub które udzieliły osobie trzeciej istotnego wsparcia w ciągu jednego z dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku przez osobę trzecią na mocy niniejszego artykułu (np. finansowania około 20 % jej łącznych operacji rocznie);

- d) opis interesu, jaki osoba trzecia ma w postępowaniu; oraz
 - e) określenie konkretnych kwestii faktycznych lub prawnych w postępowaniu, które osoba trzecia pragnie poruszyć w oświadczeniu pisemnym.
3. Ustalając, czy należy zezwolić na złożenie oświadczenia, Trybunał bierze pod uwagę między innymi:
- a) to, czy osoba trzecia ma znaczący interes w postępowaniu; oraz
 - b) stopień, w jakim oświadczenie pomogłoby Trybunałowi w ustalaniu faktycznej lub prawnej kwestii związanej z postępowaniem poprzez wniesienie perspektywy, szczególnej wiedzy lub informacji, które różnią się od perspektywy, wiedzy i informacji stron sporu.
4. Oświadczenie złożone przez osobę trzecią:
- a) jest opatrzone datą i podpisane przez osobę składającą oświadczenie w imieniu osoby trzeciej;
 - b) jest zwięzłe, a w żadnym wypadku nie przekracza długości dozwolonej przez Trybunał;
 - c) wyraźnie określa stanowisko osoby trzeciej w przedmiotowych kwestiach; oraz
 - d) dotyczy wyłącznie spraw wchodzących w zakres sporu.

5. Trybunał zapewnia, aby takie oświadczenia nie zakłócały ani niepotrzebnie nie obciążały postępowania oraz aby nie prowadziły do powstania niesprawiedliwego uszczerbku dla którejkolwiek ze stron sporu. Trybunał może przyjąć wszelkie właściwe procedury konieczne do rozpatrzenia wielu oświadczeń.
6. Trybunał zapewnia, by strony sporu miały odpowiednie możliwości przedstawienia swoich uwag na temat wszelkich oświadczeń osób trzecich.

ARTYKUŁ 4

1. Informacji poufnych lub chronionych, zdefiniowanych w ust. 2 i określonych zgodnie z niniejszym artykułem nie udostępnia się publicznie.
2. Informacje poufne lub chronione obejmują:
 - a) poufne informacje handlowe;
 - b) informacje, które są chronione przed podaniem do publicznej wiadomości na mocy niniejszej Umowy;
 - c) informacje chronione przed podaniem do wiadomości publicznej, w przypadku informacji pozwanego – na mocy przepisów prawa pozwanego, a w przypadku innych informacji – na mocy przepisów prawa lub zasad uznanych za mające zastosowanie do ujawnienia takich informacji przez Trybunał.

3. Jeżeli dokument inny niż nakaz lub decyzja Trybunału ma zostać podany do wiadomości publicznej zgodnie z art. 1 ust. 1 niniejszego załącznika, strona sporu, Strona niebędąca stroną sporu lub osoba trzecia przedkładająca dokument w chwili składania dokumentu:
 - a) określa, czy zawiera on informacje, które muszą być chronione przed podaniem do wiadomości publicznej;
 - b) wyraźnie oznacza te informacje w chwili ich przedłożenia Trybunałowi; oraz
 - c) niezwłocznie lub w terminie wyznaczonym przez Trybunał przedkłada przeredagowaną wersję dokumentu, która nie zawiera takich informacji.
4. Jeżeli dokument inny niż nakaz lub decyzja Trybunału ma zostać podany do wiadomości publicznej zgodnie z decyzją Trybunału na mocy art. 1 ust. 2 niniejszego załącznika, w ciągu 30 dni od dnia decyzji Trybunału w sprawie podania dokumentu do wiadomości publicznej strona sporu, Strona niebędąca stroną sporu lub osoba trzecia, która to strona lub osoba przedłożyła dokument, określa, czy dokument zawiera informacje, które muszą być chronione przed ujawnieniem, i przedkłada przeredagowaną wersję dokumentu, która nie zawiera tych informacji.
5. Jeżeli na mocy ust. 4 przedstawia się wersję przeredagowaną dokumentu, każda strona sporu inna niż osoba, która przedłożyła dany dokument, może zgłosić sprzeciw wobec zaproponowanej wersji dokumentu lub zaproponować inne zmiany redakcyjne. Taki sprzeciw lub taką kontrpropozycję składa się w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaproponowanej wersji przeredagowanej.

6. Jeżeli nakaz, decyzja lub orzeczenie Trybunału mają zostać podane do wiadomości publicznej zgodnie z art. 1 ust. 1 niniejszego załącznika, Trybunał umożliwia wszystkim stronom sporu przedstawienie uwag dotyczących zakresu, w jakim dany dokument zawiera informacje, które muszą być chronione przed podaniem do wiadomości publicznej, oraz zaproponowanie zmian redakcyjnych w dokumencie w celu uniemożliwienia publikacji takich informacji.
7. Trybunał rozstrzyga wszelkie kwestie dotyczące proponowanych zmian redakcyjnych w dokumentach na mocy ust. 3–6 oraz określa, w ramach przysługującej mu swobody uznania, zakres, w jakim informacje zawarte w dokumentach podawanych do wiadomości publicznej powinny zostać przeredagowane.
8. Jeżeli Trybunał uzna, że informacje nie powinny być usuwane z dokumentu zgodnie z ust. 3–6 lub że nie należy uniemożliwiać podania dokumentu do wiadomości publicznej, w ciągu 30 dni od dnia decyzji Trybunału, strona sporu, Strona niebędąca stroną sporu lub osoba trzecia, która to strona lub osoba dobrowolnie przedłożyła dokument, może:
 - a) wycofać z dokumentacji postępowania całość lub część dokumentu zawierającego takie informacje; lub
 - b) ponownie przedłożyć dokument w formie, która jest zgodna z decyzją Trybunału.

9. Każda ze stron sporu, która zamierza wykorzystać w trakcie rozprawy informacje, które uznaje za poufne lub chronione, powiadamia o tym Trybunał. Trybunał, po konsultacji ze stronami sporu, decyduje, czy informacje te powinny być chronione, i podejmuje działania, aby zapobiec podaniu do wiadomości publicznej informacji chronionych zgodnie z art. 2 niniejszego załącznika.
10. Informacje nie są podawane do wiadomości publicznej, jeżeli ich publiczne udostępnienie zagrażałoby rzetelności postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu w sposób określony zgodnie z ust. 11.
11. Trybunał może, z własnej inicjatywy lub na wniosek strony sporu, w miarę możliwości po konsultacji ze stronami sporu, przyjąć właściwe środki, aby powstrzymać lub opóźnić publikację informacji, jeżeli taka publikacja mogłaby zagrażać rzetelności postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu:
 - a) gdyż mogłaby utrudnić gromadzenie lub dostarczanie dowodów; lub
 - b) gdyż mogłaby doprowadzić do zastraszania świadków, prawników działających na rzecz stron sporu lub członków Trybunału; lub
 - c) w innych równie wyjątkowych okolicznościach.

ARTYKUŁ 5

Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych za pośrednictwem sekretariatu UNCITRAL pełni funkcję repozytorium i podaje informacje do wiadomości publicznej zgodnie z niniejszym załącznikiem.

ARTYKUŁ 6

Jeżeli w niniejszym załączniku przewidziano korzystanie przez Trybunał ze swobody uznania, Trybunał korzysta z tej swobody z uwzględnieniem:

- a) interesu publicznego dotyczącego przejrzystości prowadzonego w oparciu o umowę rozwiązania sporu dotyczącego inwestycji i poszczególnych postępowań; oraz
- b) interesu stron sporu związanego z rzetelnym i skutecznym rozwiązaniem sporu.

REGULAMIN POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO

Postanowienia ogólne

1. W Sekcji B (Rozstrzyganie sporów między Stronami) rozdziału trzeciego (Rozstrzyganie sporów) i zgodnie z niniejszym załącznikiem:

„doradca” oznacza osobę wyznaczoną przez Stronę w celu doradzania lub pomocy tej Stronie w związku z postępowaniem organu arbitrażowego;

„arbiter” oznacza członka organu arbitrażowego powołanego na mocy art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego);

„asystent” oznacza osobę, która zgodnie z zasadami powołania arbitra prowadzi badania lub pomaga temu arbitrowi;

„Strona skarżąca” oznacza Stronę wnoszącą o powołanie organu arbitrażowego zgodnie z art. 3.28 (Wszczęcie postępowania arbitrażowego);

„Strona, przeciwko której wniesiono zarzut”, oznacza Stronę, w stosunku do której istnieje domniemanie, że dopuściła się naruszenia postanowień, o których mowa w art. 3.25 (Zakres);

„organ arbitrażowy” oznacza organ ustanowiony zgodnie z art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego);

„przedstawiciel Strony” oznacza pracownika lub inną osobę powołaną przez departament rządowy lub agencję rządową lub jakikolwiek inny podmiot publiczny Strony, który reprezentuje Stronę podczas sporu rozstrzyganego na podstawie niniejszej Umowy.

2. Niniejszy załącznik ma zastosowanie do postępowań w sprawie rozstrzygania sporu zgodnie z rozdziałem trzecim (Rozstrzyganie sporów) Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami), o ile Strony nie uzgodnią inaczej.
3. Strona, przeciwko której wniesiono zarzut, odpowiedzialna jest za administrację logistyczną postępowaniami w sprawie rozstrzygania sporu, w szczególności za organizację rozpraw, chyba że uzgodniono inaczej. Strony dzielą się równo wydatkami wynikającymi z kwestii organizacyjnych, w tym kosztami arbitrów.

Notyfikacje

4. Strony i organ arbitrażowy przekazują wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne lub inne dokumenty pocztą elektroniczną, przesyłając w tym samym dniu kopię faksem, listem poleconym, kurierem, za potwierdzeniem odbioru lub przy pomocy innego rodzaju środka komunikacji, który zapewnia rejestrację wysłania przesyłki. Uznaje się, że wiadomość przesłana pocztą elektroniczną otrzymana jest w dniu jej wysłania, chyba że zostaną przedstawione przeciwne dowody.

5. Każda Strona dostarcza kopię elektroniczną każdego oświadczenia pisemnego i odpierających je argumentów każdemu z arbitrów i jednocześnie drugiej Stronie. Należy dostarczyć również kopię papierową.
6. Wszelkie notyfikacje są adresowane odpowiednio do Dyrektora Generalnego, Dyrekcji Generalnej ds. Handlu Komisji Europejskiej oraz do Dyrektora Departamentu ds. Ameryki Północnej i Europy w Ministerstwie Handlu i Przemysłu Singapuru.
7. Niewielkie błędy pisarskie występujące we wniosku, zawiadomieniu, oświadczeniu pisemnym lub innym dokumencie związanym z postępowaniem organu arbitrażowego można poprawić dostarczając nowy dokument, w którym wyraźnie zaznaczono te zmiany, o ile druga Strona nie wniesie sprzeciwu.
8. Jeśli ostatni dzień na dostarczenie dokumentu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy w Singapurze lub w Unii, dokument zostaje dostarczony następnego dnia roboczego.

Rozpoczęcie arbitrażu

9. a) Jeśli, zgodnie z art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego) lub pkt. 21, 22 lub 50 niniejszego załącznika, arbitrzy wybierani są w drodze losowania, przedstawiciele obu Stron są obecni przy losowaniu.

- b) O ile Strony nie postanowią inaczej, spotykają się one z organem arbitrażowym w ciągu siedmiu dni od dnia jego powołania w celu ustalenia tych kwestii, które Strony lub organ arbitrażowy uznają za stosowne, włącznie z wypłacanym arbitrom wynagrodzeniem i zwrotem wydatków. Arbitrzy i przedstawiciele Stron mogą brać udział w takich spotkaniach za pośrednictwem telefonu lub wideokonferencji.
10. a) O ile w ciągu siedmiu dni od dnia powołania organu arbitrażowego Strony nie postanowią inaczej, zakres zadań organu arbitrażowego obejmuje:
- „zbadanie, w świetle odpowiednich postanowień Umowy, sprawy zgłoszonej we wniosku o powołanie organu arbitrażowego złożonym zgodnie z art. 3.28, wydanie decyzji w sprawie zgodności danego środka z postanowieniami, o których mowa w art. 3.25, poprzez dokonanie oceny prawnej lub oceny stanu faktycznego i jej uzasadnienie oraz wydanie decyzji zgodnie z art. 3.31 i 3.32”.
- b) W przypadku gdy Strony poczyniły uzgodnienia dotyczące uprawnień organu arbitrażowego, przekazują one niezwłocznie takie uzgodnienia do tego organu.

Oświadczenia początkowe

11. Strona skarżąca składa początkowe oświadczenia pisemne nie później niż 20 dni od dnia powołania organu arbitrażowego. Strona, przeciwko której wniesiono zarzut, składa pisemne kontrooświadczenie nie później niż 20 dni od dnia złożenia początkowego oświadczenia pisemnego.

Działanie organów arbitrażowych

12. Wszystkie posiedzenia organu arbitrażowego prowadzi przewodniczący organu arbitrażowego. Organ arbitrażowy może przekazać przewodniczącemu prawo podejmowania decyzji administracyjnych i proceduralnych.
13. O ile nie postanowiono inaczej w rozdziale trzecim (Rozstrzyganie sporów) Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami), organ arbitrażowy może wykonywać swoje działania przy użyciu wszelkich środków komunikacji, włącznie z telefonem, faksem lub łączami komputerowymi.
14. W obradach organu arbitrażowego mogą brać udział wyłącznie arbitrzy, lecz organ arbitrażowy może zezwolić na uczestniczenie w obradach asystentom.
15. Za sporządzenie decyzji odpowiada wyłącznie organ arbitrażowy; sporządzenie decyzji nie podlega delegacji.
16. W przypadku pojawienia się kwestii proceduralnych, których nie obejmują postanowienia rozdziału trzeciego (Rozstrzyganie sporów) Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami) i jego załączników, organ arbitrażowy, po konsultacji ze Stronami może określić odpowiednią procedurę, która jest zgodna z tymi postanowieniami.
17. Jeżeli organ arbitrażowy uzna, że konieczna jest zmiana terminu obowiązującego w ramach postępowania lub dokonanie innych zmian proceduralnych lub administracyjnych w ramach postępowania, informuje pisemnie Strony o powodach takich zmian lub dostosowań oraz o wymaganym okresie lub koniecznym dostosowaniu.

Zastępstwo

18. Jeżeli arbiter nie może uczestniczyć w postępowaniu, wycofuje się lub musi zostać zastąpiony, wybrana zostaje osoba w jego zastępstwie zgodnie z art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego).
19. Jeśli jedna ze Stron uzna, że arbiter powinien zostać zastąpiony, ponieważ nie spełnia wymogów kodeksu postępowania zgodnie z załącznikiem 11 (zwanym dalej „kodeksem postępowania”), Strona ta powinna powiadomić drugą Stronę w ciągu 15 dni od daty poznania okoliczności nieprzestrzegania kodeksu postępowania przez tego arbitra.
20. Jeśli jedna ze Stron uzna, że arbiter inny niż przewodniczący nie spełnia wymogów kodeksu postępowania, Strony konsultują się i za obopólnym porozumieniem zastępują arbitra oraz wybierają jego zastępcę, zgodnie z procedurą określoną w art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego).
21. Jeśli Strony nie dojdą do porozumienia co do potrzeby zastąpienia arbitra, każda ze Stron może wnioskować o przekazanie sprawy przewodniczącemu organu arbitrażowego, którego decyzja będzie ostateczna.

Jeśli, po złożeniu takiego wniosku, przewodniczący ustali, że arbiter nie spełniał wymogów kodeksu postępowania, nowy arbiter zostaje wybrany.

Strona, która wybrała arbitra, który powinien zostać zastąpiony, wybiera nowego arbitra spośród pozostałych odpowiednich osób wskazanych na liście sporządzonej zgodnie z art. 3.44 ust. 2 (Listy arbitrów). Jeżeli Strona nie dokona wyboru arbitra w ciągu pięciu dni od ustalenia poczynionego przez przewodniczącego organu arbitrażowego, przewodniczący Komitetu lub osoba przez niego delegowana wybierają arbitra w drodze losowania spośród pozostałych odpowiednich osób wskazanych na liście sporządzonej zgodnie z art. 3.44 ust. 2 (Listy arbitrów) w ciągu dziesięciu dni od ustalenia poczynionego przez przewodniczącego organu arbitrażowego.

W przypadku gdy lista wskazana w art. 3.44 ust. 2 (Listy arbitrów) nie zostanie sporządzona w terminie ustalonym w art. 3.29 ust. 4 (Powołanie organu arbitrażowego), Strona, która wybrała arbitra, który ma zostać zastąpiony lub, jeżeli nie uda się to danej Stronie, przewodniczący Komitetu lub osoba przez niego delegowana dokonują wyboru arbitra w ciągu pięciu dni od ustalenia poczynionego przez przewodniczącego organu arbitrażowego, jeżeli:

- a) Stronie nie udało się zaproponować kandydatów - spośród pozostałych osób zaproponowanych przez drugą Stronę zgodnie z art. 3.44 ust. 2 (Listy arbitrów); lub
- b) Stronom nie udało się uzgodnić listy nazwisk zgodnie z art. 3.44 ust. 2 (Listy arbitrów) - spośród osób, które dana Strona zaproponowała zgodnie z art. 3.44 ust. 2 (Listy arbitrów).

22. Jeśli jedna ze Stron uzna, że przewodniczący organu arbitrażowego nie spełnia wymogów kodeksu postępowania, Strony konsultują się i za obopólnym porozumieniem wybierają zastępcę przewodniczącego zgodnie z procedurą określoną art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego).
23. Jeżeli Stronom nie uda się poczynić uzgodnień dotyczących potrzeby zastąpienia przewodniczącego organu arbitrażowego, każda Strona może wnieść o skierowanie tej kwestii do neutralnej osoby trzeciej. Jeżeli Strony nie są w stanie poczynić uzgodnień dotyczących neutralnej osoby trzeciej, taka kwestia zostaje skierowana do pozostałych członków wskazanych na liście, o której mowa w art. 3.44 ust. 1 (Listy arbitrów). Jego lub jej nazwisko jest losowane przez przewodniczącego Komitetu lub osobę przez niego delegowaną. Decyzja tej osoby dotycząca potrzeby zastąpienia przewodniczącego organu arbitrażowego jest ostateczna.

Jeżeli dana osoba decyduje, że poprzedni przewodniczący organu arbitrażowego nie spełnił wymogów kodeksu postępowania, Strony dokonują uzgodnień w sprawie zastąpienia. Jeżeli Stronom nie uda się poczynić uzgodnień dotyczących nowego przewodniczącego organu arbitrażowego, przewodniczący Komitetu lub osoba przez niego delegowana dokonują wyboru nowego przewodniczącego w drodze losowania spośród pozostałych członków wskazanych na liście, o której mowa w art. 3.44 ust. 1 (Listy arbitrów). W stosownych przypadkach osoba, która zdecydowała, że poprzedni przewodniczący nie spełniał wymogów kodeksu postępowania zostaje wyłączona z grupy pozostałych członków wskazanych na liście. Wybór nowego przewodniczącego jest dokonywany w ciągu pięciu dni od ustalenia konieczności zastąpienia przewodniczącego.

24. Prowadzone przez organ arbitrażowy czynności zawiesza się na okres przeprowadzania postępowań przewidzianych w pkt 18, 19, 20, 21, 22 i 23 niniejszego załącznika.

Rozprawy

25. Przewodniczący wyznacza dzień i godzinę rozprawy w porozumieniu ze Stronami i innymi arbitrami oraz przekazuje Stronom pisemne potwierdzenie. Informację taką udostępnia również publicznie Strona odpowiedzialna za administrację logistyczną postępowaniem, chyba że rozprawa odbywa się przy drzwiach zamkniętych. Jeśli jedna ze Stron nie postanowi inaczej, organ arbitrażowy może podjąć decyzję o nieorganizowaniu rozprawy.
26. O ile Strony nie postanowią inaczej, rozprawa odbywa się w Brukseli, gdy Stroną skarżącą jest Singapur, oraz w Singapurze, gdy Stroną skarżącą jest Unia.
27. Organ arbitrażowy może zwoływać dodatkowe rozprawy, jeżeli Strony wyrażą na to zgodę.
28. W całości wszystkich rozpraw uczestniczą wszyscy arbitrzy.
29. W rozprawie mogą brać udział następujące osoby, niezależnie od tego, czy postępowanie ma charakter otwarty, czy nie:
- a) przedstawiciele Stron;
 - b) doradcy Stron;

- c) personel administracyjny, tłumacze ustni i pisemni, sprawozdawcy sądowi; oraz
- d) asystenci arbitrów.

Do organu arbitrażowego zwracać się mogą wyłącznie przedstawiciele i doradcy Stron.

- 30. Każda ze Stron, nie później niż w ciągu pięciu dni roboczych przed datą rozpoczęcia rozprawy, dostarcza jednocześnie organowi arbitrażowemu i drugiej Stronie wykaz nazwisk osób przedstawiających na rozprawie argumenty ustne lub oświadczenia w imieniu danej Strony oraz nazwisk innych przedstawicieli lub doradców, którzy wezmą udział w rozprawie.
- 31. Rozprawy prowadzone przez organ arbitrażowy mają charakter otwarty, chyba że Strony postanowią, że rozprawy odbywają się częściowo lub całkowicie przy drzwiach zamkniętych. W przypadku gdy rozprawy są otwarte dla publiczności, o ile Strony nie postanowią inaczej:
 - a) publiczna transmisja odbywa się za pośrednictwem równoczesnego przekazu telewizyjnego o zamkniętym obiegu do oddzielnego pomieszczenia w miejscu arbitrażu;
 - b) wymagana jest rejestracja dotycząca publicznej transmisji rozpraw;
 - c) nie dopuszcza się żadnego nagrywania lub fotografowania w pomieszczeniu, do którego kierowana jest transmisja;
 - d) organ ma prawo zorganizować rozprawę przy drzwiach zamkniętych w celu zajęcia się kwestiami powiązаныmi z informacjami poufnymi.

Organ arbitrażowy zbiera się przy drzwiach zamkniętych, jeżeli oświadczenia lub argumenty Strony zawierają informacje poufne. W wyjątkowych sytuacjach organ ma prawo przeprowadzić rozprawę przy drzwiach zamkniętych, w jakimkolwiek czasie, z własnej inicjatywy lub na wniosek każdej ze Stron.

32. Organ arbitrażowy prowadzi rozprawę w następujący sposób, zapewniając, że Stronie skarżącej oraz Stronie, przeciwko której wniesiono zarzut, przyznano równą ilość czasu:

Oświadczenia

- a) oświadczenie Strony skarżącej;
- b) kontroświadczenie Strony, przeciwko której wniesiono zarzut;

Argumenty odpierające

- a) argumenty odpierające Strony skarżącej;
- b) kontrargumenty odpierające Strony, przeciwko której wniesiono zarzut;

33. Organ arbitrażowy może kierować pytania do każdej ze Stron w dowolnym momencie rozprawy.
34. Organ arbitrażowy zapewnia przygotowanie zapisu każdej rozprawy i jego bezzwłoczne dostarczenie Stronom.

35. W terminie dziesięciu dni od daty rozprawy każda ze Stron może przedstawić organowi arbitrażowemu i jednocześnie drugiej Stronie dodatkowe oświadczenie pisemne dotyczące wszelkich kwestii, które pojawiły się w trakcie rozprawy.

Pytania pisemne

36. Organ arbitrażowy może zwracać się z pytaniami do jednej lub obu Stron w każdym momencie postępowania. Każda ze Stron otrzymuje kopię wszystkich pytań w formie pisemnej zadanych przez organ arbitrażowy.
37. Każda Strona dostarcza jednocześnie kopię swoich pisemnych odpowiedzi na pytania organu arbitrażowego organowi arbitrażowemu i drugiej Stronie. Każdej Stronie umożliwia się przedstawienie pisemnych komentarzy do odpowiedzi drugiej Strony w ciągu pięciu dni od daty otrzymania odpowiedzi.

Poufność

38. W przypadku gdy rozprawy są przeprowadzane przy drzwiach zamkniętych zgodnie z pkt 31 niniejszego załącznika, Strony i ich doradcy zachowują poufność rozpraw, posiedzeń, okresowych sprawozdań organu, a także wszystkich pisemnych oświadczeń składanych organowi oraz wszelkiej komunikacji z nim prowadzonej. Każda ze Stron i jej doradcy traktują jako poufne wszelkie informacje uznane za poufne przez Stronę, która przedstawiła je organowi arbitrażowemu. Jeżeli oświadczenie Strony przedłożone organowi arbitrażowemu zawiera informacje poufne, Strona ta dostarcza również, na wniosek drugiej Strony, w terminie 15 dni, niepoufną wersję oświadczenia, która może być ujawniona publicznie. Żadne z postanowień niniejszego załącznika nie wyklucza możliwości publicznego ujawnienia przez Stronę jej własnego stanowiska w zakresie, w którym odnosząc się do informacji przedstawionych przez drugą Stronę, Strona nie ujawnia żadnych informacji, które druga Strona uznała za poufne.

Kontakty ex parte

39. Zespół arbitrażowy nie spotyka się, nie kontaktuje się ze Stroną ani też nie wysłuchuje jej pod nieobecność drugiej Strony.
40. Żaden z arbitrów nie może omawiać jakichkolwiek aspektów przedmiotu postępowania ze Stroną lub Stronami w przypadku, gdy któryś z arbitrów nie jest obecny.

Oświadczenia *amicus curiae*

41. W przypadku braku innych ustaleń Stron w ciągu trzech dni od daty powołania organu arbitrażowego, organ ten może otrzymać dobrowolne oświadczenia pisemne, pod warunkiem, że zostały one złożone w ciągu dziesięciu dni od dnia powołania organu arbitrażowego, są zwięzłe, a w każdym razie wraz z załącznikami nie przekraczają 15 stron maszynopisu, i mają bezpośredni związek z okolicznościami faktycznymi rozpatrywanymi przez organ arbitrażowy.
42. Oświadczenie takie zawiera opis osoby je składającej, niezależnie od tego, czy jest to osoba fizyczna czy prawna, w tym narodowość lub siedzibę, opis charakteru jej działalności i źródła finansowania, oraz określa, jaki taka osoba ma interes w danym postępowaniu arbitrażowym. Oświadczenie sporządza się w językach wybranych przez Strony zgodnie z pkt 45 niniejszego załącznika.
43. Organ arbitrażowy wymienia w swojej decyzji wszystkie otrzymane oświadczenia, które spełniają wymogi pkt 41 i 42 niniejszego załącznika. Organ arbitrażowy nie jest zobowiązany do odnoszenia się w swojej decyzji do argumentów przedstawionych w takich oświadczeniach. Wszelkie oświadczenia otrzymane przez organ arbitrażowy zgodnie z niniejszym załącznikiem, zostają przedłożone Stronom, aby mogły one przedstawić swoje uwagi.

Sprawy pilne

44. W sprawach pilnych, o których mowa w rozdziale trzecim (Rozstrzyganie sporów) Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami), organ arbitrażowy po konsultacji ze Stronami odpowiednio dostosowuje terminy określone w niniejszym załączniku i powiadamia Strony o tych dostosowaniach.

Tłumaczenie pisemne i ustne

45. Podczas konsultacji, o których mowa w art. 3.26 (Konsultacje), a najpóźniej na posiedzeniu, o którym mowa w pkt 9 lit. b) niniejszego załącznika, Strony dokładają wszelkich starań, by ustalić wspólny język roboczy postępowań przed organem arbitrażowym.
46. Każda ze Stron może przedstawić komentarze do dowolnej przetłumaczonej wersji dokumentu przygotowanego zgodnie z niniejszym załącznikiem.
47. W sytuacji rozbieżności interpretacji niniejszej Umowy organ arbitrażowy uwzględnia fakt, że niniejsza Umowa była negocjowana w języku angielskim.

Obliczanie terminów

48. Jeśli w wyniku zastosowania pkt 8 niniejszego załącznika, Strona otrzyma dokument w dniu innym niż dzień, w którym otrzyma go druga Strona, czas obliczany na podstawie daty otrzymania dokumentu liczy się od późniejszej z tych dwóch dat otrzymania takiego dokumentu.

Pozostałe postępowania

49. Niniejszy załącznik ma również zastosowanie do postępowań na podstawie art. 3.34 ust. 2 (Rozsądny termin na wykonanie decyzji), art. 3.35 ust. 2 (Przegląd środków podjętych w celu wykonania decyzji organu arbitrażowego), art. 3.36 ust. 3 (Tymczasowe środki zaradcze w przypadku niewykonania decyzji), art. 3.37 ust. 2 (Przegląd środków podjętych w celu zapewnienia zgodności po przyjęciu tymczasowych środków zaradczych związanych z niezapewnieniem zgodności). Terminy określone w niniejszym załączniku, dostosowuje się jednak do specjalnych terminów przewidzianych przy wydawaniu decyzji przez organ arbitrażowy w ramach tych innych postępowań.

50. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy jego członkowie nie mogą zebrać się ponownie w celu przeprowadzenia postępowania na podstawie art. 3.34 ust. 2 (Rozsądny termin na wykonanie decyzji), art. 3.35 ust. 2 (Przegląd środków podjętych w celu wykonania decyzji organu arbitrażowego), art. 3.36 ust. 3 (Środki tymczasowe w przypadku niewykonania orzeczenia) lub art. 3.37 ust. 2 (Przegląd środków podjętych w celu zapewnienia zgodności po przyjęciu środków tymczasowych związanych z niezapewnieniem zgodności), zastosowanie mają procedury określone w art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego). Termin powiadomienia o decyzji zostaje w takim przypadku przedłużony o 15 dni.
-

MECHANIZM MEDIACJI W PRZYPADKU SPORÓW POMIĘDZY STRONAMI

ARTYKUŁ 1

Cel i zakres stosowania

1. Celem niniejszego załącznika jest ułatwienie znalezienia wspólnie uzgodnionego rozwiązania w drodze kompleksowej i szybkiej procedury przy pomocy mediatora.
2. Postanowienia niniejszego załącznika mają zastosowanie do wszelkich środków objętych zakresem niniejszej Umowy, które mają niekorzystny wpływ na handel lub inwestycje między Stronami, o ile nie postanowiono inaczej.

ARTYKUŁ 2

Wezwanie do udzielenia informacji

1. W każdym momencie przed rozpoczęciem postępowania mediacyjnego Strona może zażądać na piśmie od drugiej Strony informacji dotyczących środka negatywnie wpływającego na handel lub inwestycje między Stronami. Strona, do której taki wniosek jest skierowany, przesyła w terminie 20 dni pisemną odpowiedź.

2. Jeżeli Strona odpowiadająca uzna, że odpowiedź w ciągu 20 dni nie jest możliwa, informuje Stronę wnioskującą o powodach niemożności przedstawienia odpowiedzi w tym terminie oraz wskazuje najkrótszy czas, w którym będzie w stanie przedstawić swoją odpowiedź.

ARTYKUŁ 3

Wszczęcie postępowania

1. W każdym momencie Strona może zwrócić się o rozpoczęcie postępowania mediacyjnego między Stronami. Taki wniosek składa się na ręce drugiej Strony w formie pisemnej. Wniosek jest wystarczająco szczegółowy, by jasno przedstawić zastrzeżenia Strony wnioskującej oraz:
 - a) określa konkretny środek, będący przedmiotem wniosku;
 - b) przedstawia zestawienie domniemanych negatywnych skutków, które według Strony wnioskującej taki środek powoduje lub będzie powodował w odniesieniu do inwestycji między Stronami; oraz
 - c) wyjaśnia, w jaki sposób według Strony wnioskującej takie skutki są związane z danym środkiem.
2. Strona, do której taki wniosek jest skierowany, przychylnie go rozważa i udziela odpowiedzi poprzez przyjęcie lub odrzucenie wniosku na piśmie w ciągu dziesięciu dni od jego otrzymania.

ARTYKUŁ 4

Wybór mediatora

1. Strony dążą do poczynienia uzgodnień dotyczących mediatora nie później niż 15 dni po otrzymaniu odpowiedzi na wniosek, o którym mowa w art. 3 ust. 2 (Wszczęcie postępowania) niniejszego załącznika.
2. Jeżeli Strony nie są w stanie wyznaczyć mediatora w ustalonym terminie, każda ze Stron może złożyć wniosek do przewodniczącego Komitetu lub osoby przez niego delegowanej o wyznaczenie mediatora w drodze losowania z listy kandydatów sporządzonej na mocy art. 3.44 ust. 2 (Listy arbitrów). Przedstawiciele obu Stron są upoważnieni do uczestnictwa przy takim losowaniu.
3. Przewodniczący Komitetu lub osoba przez niego delegowana wyznacza mediatora w ciągu pięciu dni od złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.
4. Mediator nie jest obywatelem żadnej ze Stron, o ile Strony nie postanowią inaczej.
5. Mediator w bezstronny i przejrzysty sposób pomaga Stronom w osiągnięciu jasności w odniesieniu do środka i jego możliwych negatywnych skutków dla inwestycji oraz w opracowaniu wspólnie uzgodnionego rozwiązania. Postanowienia załącznika 11 mają zastosowanie odpowiednio do mediatorów. Punkty 4 – 8 i pkt 45 – 48 załącznika 9 również mają odpowiednio zastosowanie.

ARTYKUŁ 5

Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego

1. W ciągu dziesięciu dni od dnia wyznaczenia mediatora Strona, która zapoczątkowała postępowanie mediacyjne, przedstawia mediatorowi i drugiej Stronie w formie pisemnej szczegółowy opis problemu, a zwłaszcza opis stosowania spornego środka i jego negatywnych skutków dla inwestycji. W ciągu 20 dni od dnia dostarczenia takiego opisu druga Strona może w formie pisemnej przedstawić swoje komentarze do niego. W opisie problemu lub w komentarzach na jego temat każda ze Stron może zawrzeć wszelkie informacje, które uzna za istotne.
2. Mediator może podjąć decyzję w sprawie najwłaściwszego sposobu osiągnięcia jasności w odniesieniu do środka i jego możliwych negatywnych skutków dla inwestycji. Mediator może w szczególności organizować spotkania między Stronami, konsultować się ze Stronami wspólnie lub indywidualnie, zwrócić się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub konsultować się z nimi oraz zapewnić dodatkowe wsparcie, o które wystąpią Strony. Zanim jednak mediator zwróci się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub skonsultuje się z nimi, przeprowadzi on konsultacje ze Stronami.
3. Mediator może zaoferować doradztwo i zaproponować rozwiązanie do rozważenia przez Strony, które mogą zaakceptować lub odrzucić proponowane rozwiązanie lub porozumieć się co do innego rozwiązania. Mediator nie doradza jednak i nie przedstawia uwag w sprawie zgodności spornego środka z niniejszą Umową.

4. Postępowanie mediacyjne jest przeprowadzane na terytorium Strony, do której skierowany był wniosek, lub w innym wspólnie uzgodnionym miejscu lub w każdy inny wspólnie uzgodniony sposób.
5. Strony dokładają starań, by osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w ciągu 60 dni od daty wyznaczenia mediatora. Do czasu osiągnięcia ostatecznego porozumienia Strony mogą rozważyć ewentualne rozwiązania tymczasowe.
6. Rozwiązanie może zostać przyjęte w drodze decyzji Komitetu. Każda ze Stron może uzależnić takie rozwiązanie od zakończenia niezbędnych procedur wewnętrznych. Wspólnie uzgodnione rozwiązania są udostępniane publicznie. Wersja dostępna publicznie może jednak nie zawierać informacji uznanych za poufne przez jedną ze Stron.
7. Postępowanie mediacyjne zostaje zakończone:
 - a) poprzez przyjęcie przez Strony wspólnie uzgodnionego rozwiązania, w którym to przypadku postępowanie mediacyjne zostaje zakończone w dniu jego przyjęcia;
 - b) za obopólną zgodą Stron na jakimkolwiek etapie postępowania mediacyjnego, w którym to przypadku postępowanie mediacyjne zostaje zakończone z dniem zawarcia takiego porozumienia;
 - c) poprzez wydanie przez mediatora po konsultacji ze Stronami pisemnego oświadczenia stwierdzającego, że dalsze próby mediacji byłyby bezskuteczne, w którym to przypadku postępowanie mediacyjne zostaje zakończone w dniu wydania takiego oświadczenia;
lub

- d) poprzez wydanie przez Stronę pisemnego oświadczenia po przeanalizowaniu wspólnie uzgodnionych rozwiązań w ramach postępowania mediacyjnego oraz po rozważeniu przez mediatora wszelkich opinii doradczych i proponowanych rozwiązań, w którym to przypadku postępowanie mediacyjne zostaje zakończone w dniu wydania takiego oświadczenia.

ARTYKUŁ 6

Wdrożenie wspólnie uzgodnionego rozwiązania

1. Jeżeli Strony uzgodniły rozwiązanie, każda ze Stron podejmuje wszelkie środki niezbędne do wdrożenia takiego wspólnie uzgodnionego rozwiązania w uzgodnionym terminie.
2. Wdrażająca Strona informuje drugą Stronę w formie pisemnej o wszelkich krokach lub środkach podjętych w celu wdrożenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.
3. Na wniosek Stron mediator przedstawia im w formie pisemnej projekt sprawozdania merytorycznego zawierającego streszczenie: (i) środka stanowiącego przedmiot postępowania; (ii) stosowanych procedur; oraz (iii) wszelkich wspólnie uzgodnionych rozwiązań stanowiących ostateczny rezultat tego postępowania, w tym potencjalnych rozwiązań tymczasowych. Mediator daje Stronom 15 dni na przygotowanie uwag do projektu sprawozdania. Po rozpatrzeniu uwag przedstawionych przez Strony w wyznaczonym terminie mediator przekazuje Stronom w ciągu 15 dni w formie pisemnej ostateczne sprawozdanie merytoryczne. Ostateczne pisemne sprawozdanie merytoryczne nie zawiera interpretacji postanowień niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 7

Związek z kwestią rozstrzygania sporów

1. Mechanizm mediacji stosuje się bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z rozdziału trzeciego (Rozstrzyganie sporów) Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami).
2. Celem postępowania mediacyjnego nie jest stanowienie podstawy postępowania w sprawie rozstrzygania sporów zgodnie z niniejszą Umową lub jakąkolwiek inną umową. W ramach takich postępowań w sprawie rozstrzygania sporów organ arbitrażowy nie bierze pod uwagę, a Strona nie przedstawia jako dowód ani nie opiera się na:
 - a) stanowiskach zajętych przez Stronę w czasie postępowania mediacyjnego;
 - b) fakcie, że Strona wykazała gotowość do akceptacji rozwiązania w stosunku do środka objętego mediacją; lub
 - c) radach udzielonych lub propozycjach złożonych przez mediatora.
3. Nie naruszając art. 5 ust. 6 (Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego) niniejszego załącznika i o ile Strony nie postanowią inaczej, wszystkie etapy postępowania mediacyjnego, w tym doradztwo lub zaproponowane rozwiązanie, są poufne. Każda ze Stron może jednak podać do wiadomości publicznej informację o toczącej się mediacji.

ARTYKUŁ 8

Terminy

Każdy termin, o którym mowa w niniejszym załączniku, można zmienić za obopólnym porozumieniem Stron.

ARTYKUŁ 9

Koszty

1. Każda ze Stron ponosi swoje wydatki wynikające z udziału w postępowaniu mediacyjnym.
2. Strony dzielą się równo wydatkami wynikającymi z kwestii organizacyjnych, w tym wynagrodzeniem i kosztami mediatora. Wynagrodzenie mediatora jest zgodne z tym przewidzianym w pkt 9 lit. b) załącznika 9.

ARTYKUŁ 10

Przegląd

Pięć lat od daty wejścia w życie niniejszej Umowy, w świetle doświadczenia zdobytego w wyniku stosowania postępowania mediacyjnego i w świetle rozwoju odpowiedniego mechanizmu w ramach WTO, Strony skonsultują się w sprawie potrzeby wprowadzenia zmian do postępowania mediacyjnego.

KODEKS POSTĘPOWANIA ARBITRÓW I MEDIATORÓW

Definicje

1. W niniejszym kodeksie postępowania:

„arbiter” oznacza członka organu arbitrażowego powołanego na mocy art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego);

„kandydat” oznacza osobę, której nazwisko znajduje się na liście arbitrów, o której mowa w art. 3.44 (Listy arbitrów), i którą bierze się pod uwagę przy wyborze członków organu arbitrażowego zgodnie z art. 3.29 (Powołanie organu arbitrażowego);

„asystent” oznacza osobę, która zgodnie z zasadami powołania arbitra prowadzi badania lub pomaga temu arbitrowi;

„postępowanie”, o ile nie ustalono inaczej, oznacza postępowanie organu arbitrażowego na mocy rozdziału trzeciego (Rozstrzyganie sporów) Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami);

„pracownicy”, w stosunku do arbitra, oznaczają osoby, którymi kieruje i które kontroluje arbiter, inne niż asystenci.

Odpowiedzialność procesowa

2. Podczas postępowań każdy kandydat i arbiter unika niewłaściwych zachowań lub ich znamion, jest osobą niezależną i bezstronną, unika bezpośrednich lub pośrednich konfliktów interesów i przestrzega wysokich standardów postępowania, aby zachować rzetelność i niezależność mechanizmu rozstrzygania sporów. Arbitrzy nie działają na polecenie jakiegokolwiek organizacji lub rządu w odniesieniu do kwestii rozstrzyganych przed organem. Byli arbitrzy muszą przestrzegać zobowiązań wynikających z pkt 15, 16, 17 i 18 niniejszego kodeksu postępowania.

Obowiązek ujawnienia informacji

3. Przed potwierdzeniem, że kandydat został wybrany na arbitra zgodnie z rozdziałem trzecim (Rozstrzyganie sporów) Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami), ujawnia on wszelkie interesy, związki lub kwestie, które mogą mieć wpływ na jego niezależność lub bezstronność, lub które w normalnych okolicznościach mogą wywoływać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronnictwa w trakcie postępowania. W tym celu kandydat podejmuje wszelkie stosowne wysiłki, aby rozpoznać takie interesy, związki i kwestie.
4. Kandydat lub arbiter informuje Komitet wyłącznie o kwestiach dotyczących faktycznego lub potencjalnego naruszenia kodeksu postępowania; kwestie te są następnie rozważane przez Strony.

5. Wybrany arbiter nadal podejmuje wszelkie stosowne wysiłki, aby rozpoznać wszystkie interesy, związki lub kwestie opisane w pkt 3 niniejszego kodeksu postępowania oraz je ujawnia. Obowiązek ich ujawnienia ma charakter ciągły, co oznacza, że arbiter ma ujawniać wszelkie interesy, związki lub kwestie, które mogą wyniknąć na dowolnym etapie postępowania, tak szybko jak jest to możliwe po rozpoznaniu przez arbitra. Arbiter ujawnia takie interesy, związki lub kwestie, informując o nich na piśmie Komitet; następnie są one rozważane przez Strony.

Obowiązki arbitrów

6. Po wyborze na arbitra, osoba taka w trakcie całego postępowania wykonuje należące do niej obowiązki w sposób dokładny i sprawny, przestrzegając przy tym zasad uczciwości i staranności.
7. Arbiter rozważa jedynie kwestie poruszane w trakcie postępowania i konieczne dla wydania decyzji i nie zleca wykonania tego obowiązku innej osobie.
8. Arbiter podejmuje wszystkie właściwe kroki w celu zapewnienia, aby jego asystenci i pracownicy znali pkt 2, 3, 4, 5, 16, 17 i 18 niniejszego kodeksu postępowania oraz ich przestrzegali.
9. Arbiter nie bierze udziału w kontaktach *ex parte* dotyczących postępowania.

Niezależność i bezstronność arbitrów

10. Arbiter musi być niezależny i bezstronny oraz unikać stwarzania wrażenia niewłaściwego zachowania lub stronniczości; nie działa pod wpływem własnych interesów, nacisków z zewnątrz, względów politycznych, żądań społecznych, lojalności w stosunku do jednej ze Stron lub z obawy przed krytyką.
11. Arbiter nie podejmuje w sposób bezpośredni lub pośredni jakichkolwiek zobowiązań ani nie przyjmuje korzyści mogących w jakikolwiek sposób zakłócić właściwe wykonywanie jego obowiązków lub stworzyć wrażenie zakłócenia ich właściwego wykonywania.
12. Arbiter nie może wykorzystywać swojego stanowiska w organie arbitrażowym do realizacji jakichkolwiek osobistych lub prywatnych interesów i unika postępowania, które może sprawiać wrażenie, że inne osoby mogą wywierać na niego wpływ ze względu na jego szczególne stanowisko.
13. Arbiter nie może pozwolić na to, aby związki lub zobowiązania finansowe, handlowe, zawodowe, rodzinne lub społeczne miały wpływ na jego postępowanie lub sądy.
14. Arbiter unika nawiązywania kontaktów lub uzyskiwania korzyści finansowych, które mogą mieć wpływ na jego bezstronność lub mogą stwarzać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości.

Zobowiązania byłych arbitrów

15. Wszyscy byli arbitrzy unikają działań mogących stwarzać wrażenie, że wykonując swoje obowiązki byli stronniczy lub odnosili jakiejkolwiek korzyści z decyzji organu arbitrażowego.

Poufność

16. Żaden arbiter lub były arbiter w żadnym momencie nie ujawnia ani nie wykorzystuje jakichkolwiek niedostępnych publicznie informacji dotyczących postępowania lub uzyskanych w trakcie postępowania, z wyjątkiem ujawnienia lub wykorzystania na potrzeby tego postępowania, i w szczególności nie ujawnia ani nie wykorzystuje takich informacji dla uzyskania osobistych korzyści lub korzyści dla innych lub aby wpłynąć na interesy innych.
17. Arbiter nie ujawnia decyzji organu arbitrażowego, ani jej części, przed jej opublikowaniem zgodnie z rozdziałem trzecim (Rozstrzyganie sporów) Sekcja B (Rozstrzyganie sporów między Stronami).
18. Arbiter lub były arbiter w żadnym momencie nie ujawnia treści obrad zespołu arbitrażowego ani poglądów innego arbitra dotyczących tych obrad.

Wydatki

19. Każdy arbiter rejestruje czas poświęcony postępowaniu i sporządza końcowe rozliczenie czasu oraz poniesionych wydatków, a także czasu i wydatków jego asystentów.

Mediatorzy

20. Zasady opisane w niniejszym kodeksie postępowania jako mające zastosowanie do arbitrów lub byłych arbitrów stosuje się, z uwzględnieniem niezbędnych zmian, do mediatorów.

UZGODNIENIE 1

W ZWIĄZKU ZE SZCZEGÓLNYMI OGRANICZENIAMI SINGAPURU DOTYCZĄCYMI PRZESTRZENI LUB DOSTĘPU DO ZASOBÓW NATURALNYCH

1. Art. 2.3 (Traktowanie narodowe) nie ma zastosowania do żadnego środka dotyczącego:
 - a) dostaw wody pitnej w Singapurze;
 - b) posiadania, zakupu, rozwoju, zarządzania, utrzymywania, korzystania, sprzedaży lub innej formy zbycia nieruchomości mieszkalnych¹ ani do żadnego programu budownictwa socjalnego w Singapurze.
2. Po upływie trzech lat od wejścia w życie niniejszej Umowy, a następnie co dwa lata, jeżeli dodatkowa opłata skarbową nabywcy (Additional Buyer's Stamp Duty – ABSD) będzie nadal obowiązywać, Komitet dokona przeglądu celem sprawdzenia, czy utrzymanie ABSD jest konieczne dla utrzymania stabilności rynku nieruchomości mieszkalnych. W ramach tych konsultacji Singapur przedstawi dane statystyczne i informacje dotyczące aktualnego stanu rynku nieruchomości mieszkalnych.

¹ Termin „nieruchomość mieszkalna” oznacza nieruchomość zdefiniowaną jako taka w dziale 274 ustawy o nieruchomościach mieszkalnych na dzień wejścia w życie niniejszej Umowy.

UZGODNIENIE 2

W ZWIĄZKU Z WYNAGRODZENIEM ARBITRÓW

W odniesieniu do pkt 9 w załączniku 9, obydwie Strony potwierdzają następujące uzgodnienia między nimi:

1. Wynagrodzenie wypłacane arbitrom i zwrot ich wydatków są oparte na standardach porównywalnych międzynarodowych mechanizmów rozstrzygania sporów w ramach umów dwustronnych lub wielostronnych.
2. Dokładna kwota wynagrodzenia i wydatków zostaje uzgodniona przez Strony przed spotkaniem Stron z panelem arbitrażowym zgodnie z pkt 9 załącznika 9.
3. Obydwie Strony stosują to uzgodnienie w dobrej wierze w celu ułatwienia funkcjonowania panelu arbitrażowego.
